

Naar een ambitieuze leercultuur voor alle leerlingen

slo

PO-conferentie, 3 november 2011

Nienke Nieveen

Sigrid Loenen

SLO, Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling

Ambitieuze leercultuur

Leercultuur:

- Waarderen en stimuleren van leren

slo

Ambitieuus:

- Wat is ambitie?
- En welke heeft u(w school)?

Richting in actieplan:

- Naar een ambitieuze leercultuur
- voor alle leerlingen

Synergie in ontwikkelingen

- Om de leercultuur voor alle leerlingen binnen een school te optimaliseren is synergie/samenspraak nodig tussen:

slo

Curriculumontwikkeling

- Curriculum = Plan voor leren

- Uitgewerkt op niveau van de school, groep, leerling

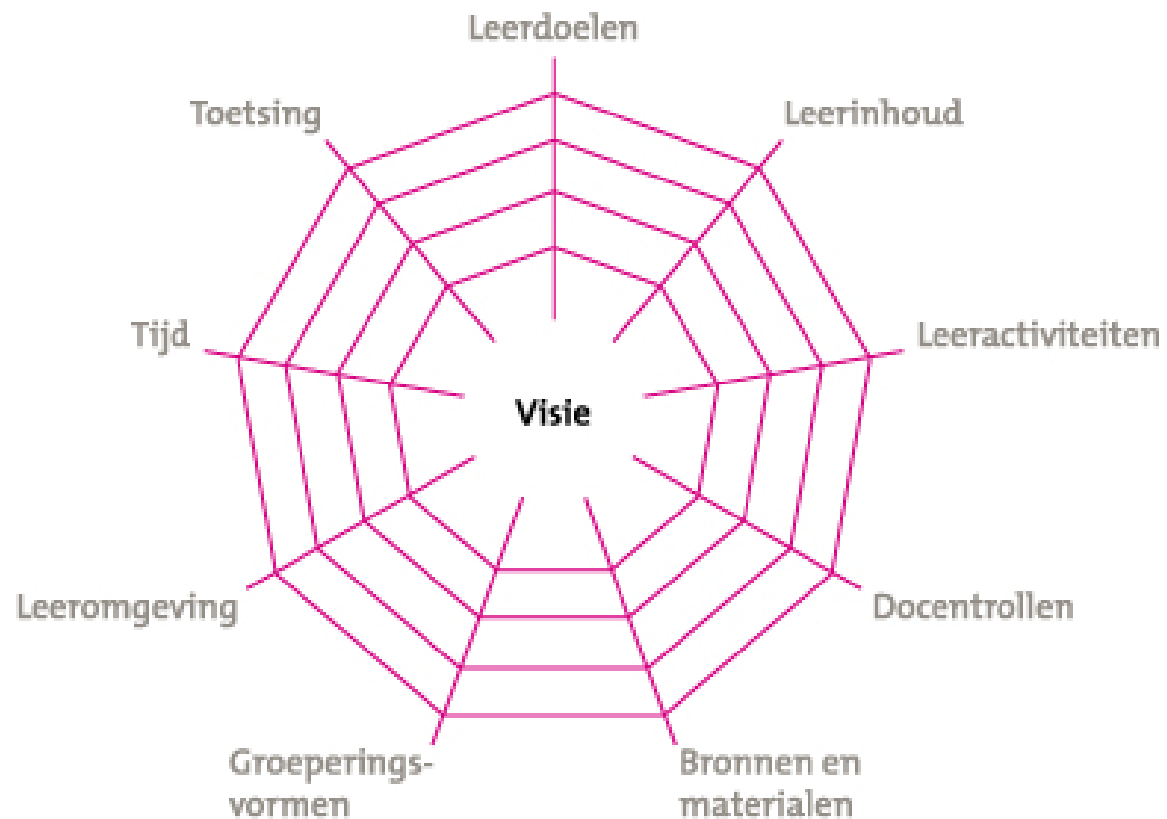
- Vanuit een bepaalde *ambitie/visie* (waartoe leren onze leerlingen?)

- Die richtinggevend is voor onderdelen van het plan (zie spinnenweb)

slo

Onderdelen van een curriculum

slo

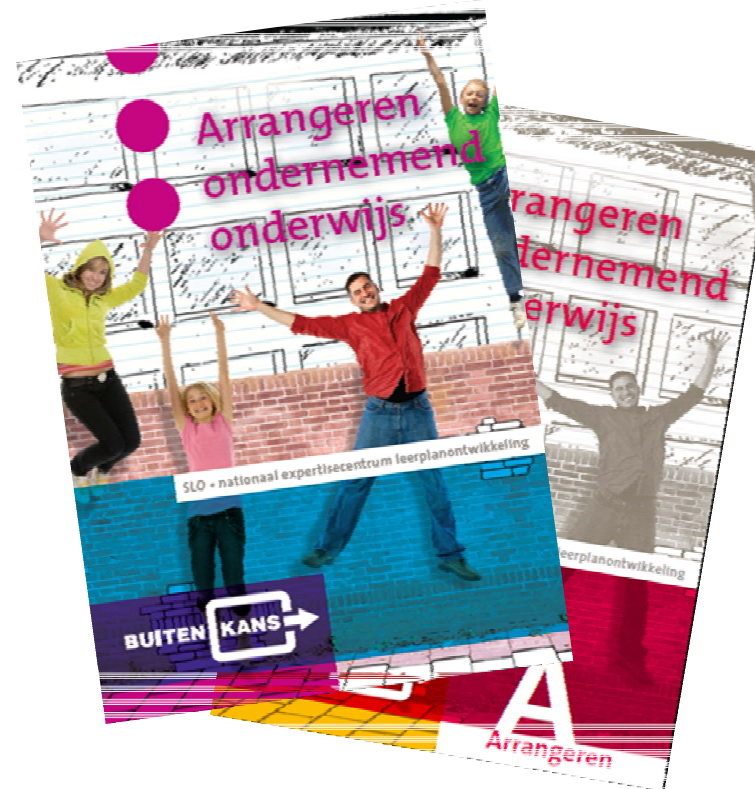

Voorbeeld: ontwikkelen van ondernemend onderwijs

- Hulpmiddel 1:
kaartenset 'Arrangeren van ondernemend onderwijs'

slo

- Hulpmiddel 2:
inspirerende voorbeelden,
uitdagingen als startpunt
→ Buitenkanskaarten

Kaartenset 'Arrangeren van ondernemend onderwijs'

- Snelle oriëntatie op ontwikkel-activiteiten met de Basiskaarten

slo

Curriculair spinnenweb

(Van den Akker)

Wat is uw idee voor een les, project, lessenserie of onderwijsarrangement?

Leg op hoofdlijn uit wat uw idee is. Voor wie is het, met welk doel, welke omvang, benodigde middelen, met welk resultaat en vooral: waarom u er enthousiast over bent.

Wat maakt het onderwijsarrangement ondernemend?

Welke kenmerken van ondernemendheid ziet u in het arrangement?

Voor wie is het ondernemend; voor de leerling, voor uzelf, voor de leraar of de school, of ...?

Profielkaart

Basis

Basis

Basis

Buitenkanskaarten

slo

- Inspiratie
- Uitdaging
- Discussie
- Startpunt voor eigen invulling

**U heeft last van het lawaai
van een bouwproject.
Nodigt u de aannemer uit voor
het bouwen van een boomhut?**

www.grijpdebuitenkans.nl

Kaartenset 'Arrangeren van ondernemend onderwijs'

- Leerplanontwikkeling met de Arrangeerkaarten

slo

Professionele ontwikkeling

- Leerkrachten hebben sleutelrol bij verwezenlijken van de plannen
- Veranderingen hebben veelal consequenties voor capaciteiten: vakbekwaamheid, ped-did.-bekwaamheid, ontwikkelbekwaamheid
- Professionalisering (scholing, informatievoorziening, steun) dient aan te sluiten bij vragen die leerkrachten zich stellen

slo

Ontwikkeling die mensen doorlopen bij veranderingen (Loucks-Horsley, 1996)

1. Oriëntatie op jezelf

Wat houdt de wijziging in voor mijn persoonlijke functioneren?

Hoe zal het mijn lespraktijk beïnvloeden?

2. Oriëntatie op de taak

Hoe ga ik dat doen?

Hoe ga ik de lesmethode gebruiken?

Hoe pak ik de lessen aan?

3. Oriëntatie op de ander

Werkt deze verandering bij mijn leerlingen?

Hoe kan ik de situatie voor mijn leerlingen verder verbeteren?

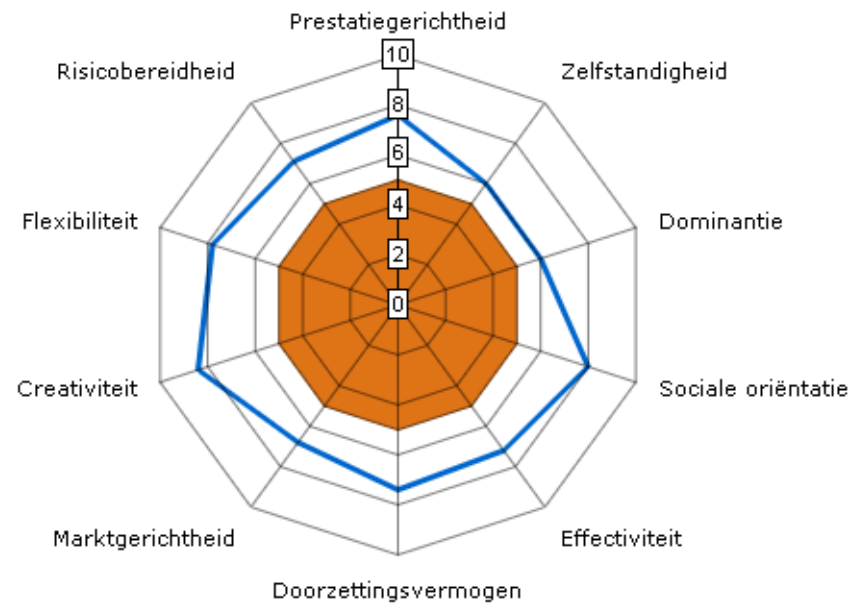
Voorbeeld: eerst zelf 'excelleren', dan 'arrangeren'

slo

- Oriëntatie op jezelf
- Veranderbereidheid: Wil je uit jouw comfortzone komen?
- Intrapersoonlijke competenties
  - voor thema ondernemendheid: gebruik van de e-scan
- Leerkracht die naar winkel gaat om een bezoek van leerlingen te regelen
- Kleuters in de bruidszaak / Suzanne 't Hart Basisschool Willespoort
- Bus regelen naar muziekvoorstelling, initiatief nemen, durven, doorzetten

De ondernemende docent

slo

■ TEST TEST TEST   ■ Normprofiel Ondernemende docent

Schoolorganisatie-ontwikkeling

- De school als **onderwijsomgeving**

Plek waar leerlingen leren

Weinig ruimte voor leerkrachten om zich verder te ontwikkelen

slo

- De school als **onderwijs- en leeromgeving**

Naast plek waar leerlingen leren

Plek waar leerkrachten mogelijkheden hebben om zich verder te ontwikkelen (elkaar verhalen vertellen, elkaar helpen, ervaringen delen, gezamenlijk werk)

- De school als **onderwijs- , leer- en ontwerpomgeving**

Naast plek waar leerlingen en leerkrachten leren

Plek waar leerkrachten gezamenlijk het onderwijs verder kunnen ontwikkelen

Voorbeeld: Faciliteren van ondernemend onderwijs, schoolbreed

- Basisschool Willespoort (PO): uitdaging, talentontwikkeling, facilitering 'techniek labaratorium'

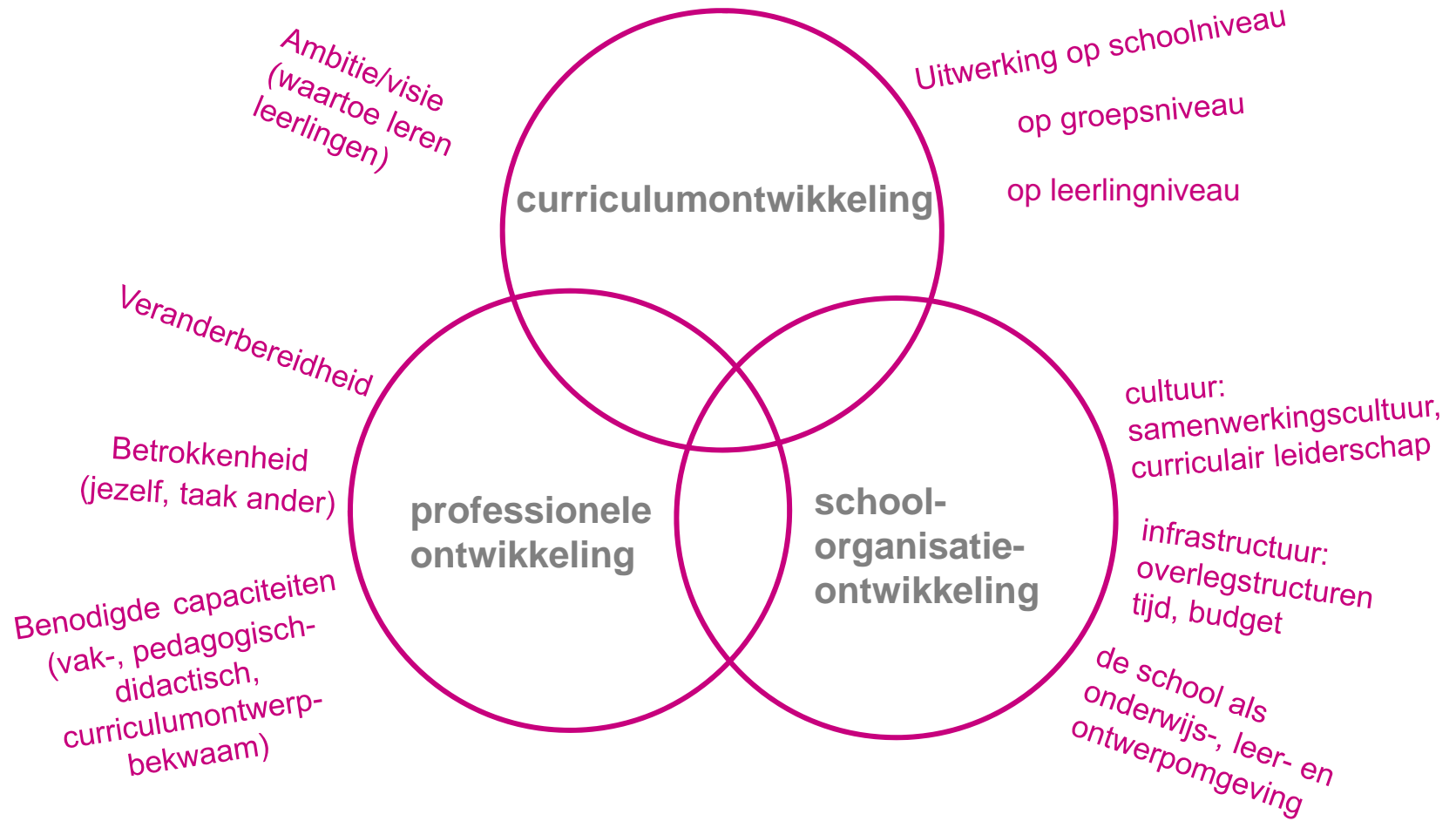
slo

- Entreprenasium (VO): voor leerlingen die willen ondernemen → ruimte, aanmoediging, uitdaging

"Synergie in ontwikkelingen"

slo

"Synergie in ontwikkelingen"

slo

●
● Dat het voor de wind mag gaan!
●

slo

n.nieveen@slo.nl

s.loenen@slo.nl